

# Rozhodnutí Okresního soud v České Lípě ze dne 13.04.1962, sp. zn. 3 T 17/62, ECLI:CZ:OSCL:1962:3.T.17.1962.1

**Číslo:** 25/1962

**Právní věta:** Hmotně odpovědný pracovník, který z nedbalosti neprovádí kontrolu výdejek materiálu ze skladu a jeho spotřeby nebo jinak se nestará o to, aby mohl zabránit úniku materiálu, a způsobí tím škodu převyšující 5000,- Kčs, dopouští se trestného činu poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 137 tr. zák. Rovněž ten, kdo nepodepsal hmotnou odpovědnost, ovšem svým jednáním, tj. tím, že disponuje s uskladněným materiálem je spoluodpovědný za stav materiálových zásob a je tedy jeho povinností také řádně provádět kontrolu mezi výdejem a spotřebou, dopouští se jednání, svědčící o neodpovědném postoji k majetku v socialistickém vlastnictví, tedy trestného činu podle § 137 tr. zák.

**Soud:** Okresní soud v České Lípě

**Datum rozhodnutí:** 13.04.1962

**Spisová značka:** 3 T 17/62

**Číslo rozhodnutí:** 25

**Číslo sešitu:** 4

**Typ rozhodnutí:** Rozhodnutí

**Hesla:** Obchod, Odpovědnost za schodek na svěřených hodnotách, Působnost trestních předpisů, Škoda, Ukládání trestu

**Předpisy:** 140/1961 Sb. § 137

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech trestních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

*Č. 25/1962 sb. rozh.*

Hmotně odpovědný pracovník, který z nedbalosti neprovádí kontrolu výdejek materiálu ze skladu a jeho spotřeby nebo jinak se nestará o to, aby mohl zabránit úniku materiálu, a způsobí tím škodu převyšující 5000,- Kčs, dopouští se trestného činu poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 137 tr. zák. Rovněž ten, kdo nepodepsal hmotnou odpovědnost, ovšem svým jednáním, tj. tím, že disponuje s uskladněným materiálem je spoluodpovědný za stav materiálových zásob a je tedy jeho povinností také řádně provádět kontrolu mezi výdejem a spotřebou, dopouští se jednání, svědčící o neodpovědném postoji k majetku v socialistickém vlastnictví, tedy trestného činu podle § 137 tr. zák.

(Rozhodnutí okresního soudu v české Lípě z 13. 4. 1962 – 3 T 17/62).

Okresní soud v České Lípě uznal vinným obžalovaného M., že jako vedoucí kuchař podával větší porce jídel, než odpovídaly platným normám, nevyhotovoval řádně výdejky materiálu ze skladu odebíraného, dovoloval, aby i jiní zaměstnanci sami brali ze skladu potravin a svěřováním klíčů od skladu i lednice umožňoval takovým osobám vstup do těchto prostor bez jakékoliv kontroly a od 29. 8. 1961 přestal vůbec docházet do zaměstnání, při čemž neprovedl žádné předání svěřených zásob a že P. jako hmotně odpovědně vedoucí trpěl vyličený stav, ačkoliv o nedostatcích věděl, nezajistil řádnou a účinnou kontrolu odběru a spotřeby materiálu v kuchyni, neprováděl žádné denní vyúčtování tržeb a rovněž denní odvod tržeb.

Tuto činnost obou obžalovaných posoudil jako trestný čin poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 137 odst. 1 tr. zák. a odsoudil oba obžalované podle téhož zákonného ustanovení k trestům odnětí svobody.

Z odůvodnění:

Z obsahu vyšetřovacího spisu, z výpovědi obou obžalovaných, výpovědi svědkyň zjistil, že obžalovaný P. nastoupil v dubnu 1961 jako vedoucí hotelu „Grand“ v Novém Boru. V tomtéž měsíci se setkal s obžalovaným M. a tohoto získal jako kuchaře pro práci v hotelu. Skutečně pak M. v květnu uplynulého roku jako vedoucí kuchař nastoupil. Krátkou dobu po jeho nástupu svěřil obžalovaný P. klíče od skladu obžalovanému M., upustil od vydávání materiálu ze skladu pro potřeby kuchyně a činnost obžalovaného M. nekontroloval. V závodě bylo provedeno několik kontrolních inventur, při kterých byla zjištěna manka. Tak dne 17. 7. 1961 bylo zjištěno manko ve výši 789,- Kčs, ve skutečnosti však mělo být manko o 2873,- Kčs vyšší, neboť obžalovaný P. propočtl stav a po zjištění, že tato částka chybí, zaplatil ji jako tržbu za den 16. 7. 1961. Protože obžalovaný P. po této inventuře již nevěřil obžalovanému M., neboť si byl vědom toho, že jmenovaný nevyhotovuje řádně výdejky na odebraný materiál, že ke skladu mají přístup i jiné osoby a podobně, nechal obžalovaného M. výsledek kontrolní inventury ze dne

17. 7. 1961 spolupodepsat s tím, že je spoluodpovědným zaměstnancem. Zároveň obžalovaný P. oficiálně předal klíče od skladu obžalovanému M. Obžalovaný M. při odběru materiálu ze skladu vystavoval výdejky, ovšem nechal také materiál odebrat jinými zaměstnanci, avšak řádnou výdejku již nevyplnil a pokud ji vyplnil, neprováděl kontrolu, zda skutečně byl také na výdejce uvedený materiál vydán v příslušném množství. Po dobu, kdy obžalovaný M. se zdržoval v prostoru kuchyně, tak klíče byly volně přístupné zaměstnancům, kteří bez kontroly mohli vcházet do skladových prostor. Obžalovaný M. stav zásob nekontroloval ani nesrovnával odběr materiálu se spotřebou kuchyně. Bylo také zjištěno, že podával větší porce, než jaké předpisují platné normy. Oba obžalovaní žili v rozporech a obžalovaný M. 29. 8. 1961 odešel ze zaměstnání a již se nevrátil. Nikomu nic nepředal a klíče od skladu nechal volně k dispozici zaměstnancům. Obžalovaný P. se spokojil s tím, že nepořádky obžalovanému M. hlásil na podnikovém ředitelství, avšak jinak nepodnikl ničeho, aby škodám zabránil. Neprováděl kontrolu odběru materiálu ze skladu a jeho spotřebu, taktéž nevyúčtoval denně tržby a také je denně neodváděl, a to i když od účtujících zaměstnanců tržby dostával denně. Svým jednáním a neuplatněním své pravomoci jako hmotně odpovědného vedoucího znemožnil včasné odhalení úniku materiálu, takže nakonec bylo inventurou k 9. 9. 1961 vyčísleno manko částkou 13 307,76 Kčs.

Obžalovaný P. se ke své trestné činnosti doznal jen částečně a hájil se tím, že neprováděl důslednější kontroly spoluobžalovaného jen proto, že se nechtěl podrobit jeho příkazům a choval se vůči němu hrubě, při čemž dále uvádí, že o závadách jmenovaného uvědomoval podnikové ředitelství.

Taktéž obžalovaný M. se k trestné činnosti doznává jen částečně. Hájí se tím, že nebyl hmotně odpovědnou osobou a že tedy také za nic neodpovídá. Pokud jde pak o větší porce jídel, uvádí, že jídla vydával podle státních norem.

U obou obžalovaných není jejich obhajoba dostatečná, neboť obžalovaný P. zastával již před tím funkci vedoucího restauračního podniku, kde došlo o podstatně větší provozy, věděl o svých povinnostech a právech hmotně odpovědného pracovníka a měl nepochybně značné znalosti a zkušenosti, a také dostatečnou průpravu, tak, aby mohl i za ztížených podmínek řádně a správně vést hotel takové velikosti, jako „Grand“ v Novém Boru. Obdobná je situace i u obžalovaného M., který je vyučeným kuchařem, jak sám uvedl při hlavním líčení. Zná velmi dobře platné čs. normy, týkající se množství a kvality jídel a také si byl vědom toho, že klíče od skladových prostor si ponechal, s těmito volně disponoval, a tedy že bylo také jeho povinností řádně se zásobami zacházet, vypisovat správně výdejky tak, aby vydané množství materiálu souhlasilo se zpracovaným množstvím v kuchyni. Taktéž si byl vědom toho, že při odchodu bylo jeho povinností předat při nejmenším kuchyň, kterou jako vedoucí kuchař při nástupu převzal. Tedy u obou obžalovaných soud shledal, že porušili důležité povinnosti jim uložené podle zákona a jednáním, které svědčí o neodpovědném postoji k majetku, který je v socialistickém vlastnictví, způsobil za krátkou dobu větší škodu vyčíslenou částkou 13 307,76 Kčs. Soud je proto uznal vinnými trestným činem poškozování majetku v socialistickém vlastnictví podle § 137 odst. 1 tr. zák., přičemž použil ustanovení nového trestního zákona, který pro obžalované je svými ustanoveními ve smyslu § 16 odst. 1 tr. zák. příznivější.

Obžalovaný P. pochází z rodiny učitele, vystudoval reálné gymnasium a kromě doby, kde byl vězněn v koncentračním táboře, byl zaměstnán jako úředník v různých oborech a někdy zastával i funkci vedoucího. Aktivně politicky pracoval a jinak o jeho pověsti, zejména pak k jeho pracovní morálce nebylo podstatných připomínek. Nebyl dosud soudně trestán. Soud má za prokázanou tu skutečnost, že obžalovaný P. řádně neprováděl, resp. v kritické době od 18. 7. 1961 do 9. 9. 1961 vůbec neprováděl kontrolu výdejků materiálu ze skladu a jeho spotřeby v kuchyni, nebo jinak se nestaral o to, aby mohl zabránit úniku materiálu, zejména ani poté, kdy při kontrolní inventuře dne

17. 7. 1961 zjistil, že k nějakým závadám v kuchyni dochází. To, že měl nesrovnalosti a rozpory se spoluobžalovaným M., jej v žádném případě neomlouvá a rozhodně pak nebylo dostatečným opatřením, samotné hlášení závad na podnikové ředitelství nebo ONV, zejména tehdy, jestliže on jako hmotně odpovědný vedoucí měl možnosti zabránit vzniku tak značného manka. Soud má zda na mysli zejména řádnou kontrolní činnost, která se z jeho strany mohla provádět, i když jak bylo soudem zjištěno, pracoval za ztížených podmínek, tj., scházely mu některé pracovní síly, jako hospodář, pokladník apod. Soud přihlížející ke ztíženým podmínkám, k dobré pověsti obžalovaného pak uložil tomuto podmíněný trest odnětí svobody, když má za to, že tento trest bude za daných okolností dostačující a jistě na obžalovaného zapůsobí výchovně.

Pokud jde o obžalovaného M., vycházel soud při úvaze o trestu z toho, že pochází z dělnické rodiny, je vyučeným kuchařem a toto zaměstnání vykonává stále. Je o něm známo, že neměl dobrou pracovní morálku, je vznětlivý, nestálé povahy. Nebyl dosud soudně trestán. Také u něj bylo, zejména ze svědeckých výpovědí, soudem zjištěno, že skutečně vydával větší porce, než předpisovaly státní normy. Těmito svědky a samotnou výpovědí obžalovaného M. pak má soud za prokázanou tu okolnost, že od obžalovaného P. přijal klíče od skladu, se kterými volně disponoval, tj. vydával ze skladu materiál pro potřeby kuchyně a zde v některých případech vybírali zboží ze skladu i jiní zaměstnanci, i kterých pak nebyly řádně vypisovány výdejky a kontrolován stav odebraného a přijatého materiálu. Také přejímky zboží prováděl obžalovaný M. sám a jen někdy přivolal k tomuto úkonu obžalovaného P. Podle vlastní výpovědi obžalovaného M. neprováděl přejímku zboží dosti pečlivě, neboť zejména maso nepřevažoval a mohlo zde tedy dojít také k nesprávné dodávce. Někdy přejímku prováděl dokonce i domovník a jiné nepovolané osoby a obžalovaný M. po těchto osobách dodávky nekontroloval. Je sice pravdou, že obžalovaný M. nepodepsal hmotnou odpovědnost, ovšem svým jednáním, tj. tím, že disponoval volně s klíči od skladových prostorů, dával najevo svoji spoluodpovědnost za stav materiálových zásob a bylo tedy jeho povinností také řádně provádět kontrolu mezi výdejem a spotřebou v kuchyni. Za těchto okolností soud shledal, že i on svým

jednáním, svědčícím o neodpovědném postoji k majetku v socialistickém vlastnictví a porušením důležité povinnosti, tj., nepředáním klíčů od skladu a kuchyně při svém odchodu, spoluzavinil poškození majetku v socialistickém vlastnictví. Soud vzhledem k tomu, že obžalovaný nebyl dosud trestán, uložil obžalovanému podmíněný trest odnětí svobody s delší zkušební dobou, ve které má možnost prokázat, že u něho došlo k ojedinělému porušení povinnosti a z toho vyplývající trestní odpovědnosti. Soud u obžalovaného M. uložil delší zkušební dobu proto, že jmenovaný je nadále činný jako kuchař, a mohla by se u něj projevit další snaha k páchání trestné činnosti.